

Број: 01-70-15/2017

Датум: 25.01.2017. године

На основу Закона о буџетском систему („Сл. Гласник РС“ бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013, 108/2013, 142/2014, 68/2015 – др. закон, 103/2015 и 99/2016) и Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору („Сл. Гласник РС“ бр. 99/2011 и 106/2013), Управни одбор Института за рехабилитацију, на својој 62. редовној седници одржаној дана 25.01.2017. године, на основу члана 25. и 26. Статута Института, доноси:

ПРАВИЛНИК О ФИНАНСИЈСКОМ УПРАВЉАЊУ И КОНТРОЛИ ИНСТИТУТА ЗА РЕХАБИЛИТАЦИЈУ

I УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет Правилника

Члан 1.

Овим Правилником уређује се:

- дефиниција и сврха финансијског управљања и контроле,
- елементи система финансијског управљања и контроле и
- одговорност за успостављање, одржавање, унапређење и извештавање о систему финансијског управљања и контроле.

Дефиниција финансијског управљања и контроле

Члан 2.

Финансијско управљање и контрола, као компонента интерне финансијске контроле у јавном сектору, представља систем политика, процедура и активности, које Институт за рехабилитацију, успоставља, одржава и редовно ажурира у свим организационим јединицама и на свим нивоима унутар организације, а спроводе га руководиоци и сви запослени.

Сврха финансијског управљања и контроле

Члан 3.

Финансијско управљање и контрола подразумева свеобухватни систем финансијских и нефинансијских контрола, укључујући организациону структуру, методе и процедуре финансијских, стратешких и оперативних система Института за рехабилитацију.

Управљајући ризицима, поменуте контроле у разумној мери пружају уверавање да ће се циљеви Института за рехабилитацију остварити кроз:

- пословање у складу са позитивним законским и подзаконским прописима, интерним актима Института и уговорима;
- поузданост и интегритет финансијских и пословних извештаја;
- економично, ефикасно и ефективно коришћење средстава;
- заштиту средстава и података (информација).

II СИСТЕМ ФИНАНСИЈСКОГ УПРАВЉАЊА И КОНТРОЛЕ

Елементи система финансијског управљања и контроле

Члан 4.

За успостављање финансијског управљања и контроле примењују се општеприхваћени INTOSAI стандарди интерне контроле за јавни сектор (INTOSAI Guidelines for Internal Control Standards for the Public Sector), који обухватају и интегрисани оквир интерне контроле који је дефинисала Комисија спонзорских организација – COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission), не укључујући функцију интерне ревизије, са пет међусобно повезаних елемената:

- контролно окружење,
- управљање ризицима,
- контролне активности,
- информисање и комуникација,
- праћење и процена система.

Контролно окружење

Члан 5.

Контролно окружење је атмосфера, пословна култура и свест о контролама, успостављена и одржавана од стране руководства и запослених у Институту за рехабилитацију.

Контролно окружење утврђује „тон“ у организацији, има значајан утицај на одлуке и активности Института за рехабилитацију и представља основу за свеобухватан систем интерних контрола и осталих компоненти финансијског управљања и контроле. Уколико поменута основа није довољно јака и уколико контролно окружење Института није позитивно, целокупан систем интерних контрола неће бити ефективан у мери у којој би требало да буде.

Контролно окружење укључује:

- лични и професионални интегритет и етичке вредности руководства и свих запослених у Институту,
- руковођење и начин управљања,
- одређивање мисије и циљева Института;
- организациону структуру, успостављање поделе одговорности и овлашћења, хијерархију и јасна правила;
- политике и праксу управљања људским ресурсима;
- компетентност запослених.

Управљање ризицима

Члан 6.

Ризик се дефинише као могућа претња, догађај, чињење или пропуштање радње које може проузроковати губитак имовине или угледа и угрозити успешно извршавање задатака.

Управљање ризицима подразумева идентификовање, процену и контролу над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати штетне последице на остваривање циљева Института за рехабилитацију.

Предуслов управљања ризицима је утврђивање општих и специфичних циљева које Институт за рехабилитацију треба да оствари.

Сврха управљања ризицима је да пружи разумно уверавање да ће циљеви Института за рехабилитацију бити остварени.

У циљу спровођења активности из става 2. овог члана, директор Института за рехабилитацију усваја стратегију управљања ризиком, која се ажурира сваке три године, као и у случају када се контролно окружење значајније измени.

Контроле које служе за свођење ризика на прихватљив ниво се анализирају и ажурирају најмање једном годишње.

Члан 7.

Управљање ризиком је континуиран развојни процес који се успоставља и спроводи од стране руководиоца и запослених на свим нивоима Института за рехабилитацију.

Процес управљања ризиком се заснива на пет фаза:

- формулисање циљева Института,
- идентификовање ризика,
- процена ризика,
- избор начина реаговања на ризик и формирање регистра ризика,
- праћење и извештавање.

Контролне активности

Члан 8.

Контролне активности представљају политике и процедуре које успоставља руководство Института у писаном облику, а које му помажу у спровођењу мера и предузимању одговарајућих радњи ради смањења потенцијалних ризика који могу настати и угрозити постављене циљеве Института за рехабилитацију, у вези са извршењем донетог буџета (финансијског плана), планираних активности, задатака и програма.

Контролне активности се успостављају ради пружања разумног уверавања да су ризици за постизање циљева Института за рехабилитацију сведени на прихватљив ниво. Оне се спроводе у целој организацији, на свим нивоима и функцијама, од стране свих запослених у складу са утврђеним пословним процесом и описом посла.

Члан 9.

Контролне активности обухватају:

- процедуре за ауторизацију и одобравање,
- поделу дужности и пренос овлашћења, како би се онемогућило једном лицу да у исто време буде одговорно за иницирање, ауторизацију, извршење, књижење и контролне активности,
- систем дуплог потписа у коме ниједна обавеза не може бити преузета или извршено плаћање без потписа директора Института и руководиоца финансијске службе или другог овлашћеног лица,
- правила за приступ средствима и информацијама,
- претходну проверу законитости коју спроводи овлашћено лице које одреди директор Института,
- процедуре потпуног, исправног, тачног и благовременог књижења свих трансакција,
- извештавање и преглед активности - процену ефикасности и ефикасности трансакција,
- надгледање процедура,
- процедуре управљања људским ресурсима,
- правила документовања свих трансакција и послова везаних за активност Института.

Члан 10.

Контролне активности се сврставају у следеће категорије:

- **Превентивне контроле** – осмишљене да спречавају појаву пропуста, неефикасности, грешака и слабости. Не могу да гарантују да се нежељени догађај, односно исход неће појавити, али умањују вероватноћу његовог појављивања.
- **Детекционе контроле** - осмишљене да детектују и исправљају пропусте, неефикасности, грешке и слабости. Будући да се активирају након одређеног догађаја, односно исхода, не могу пружити апсолутну сигурност, али могу да умање ризик од нежељених последица пошто омогућавају предузимање корективних радњи.

- **Директивне контроле** - осмишљене да подстакну радње и догађаје неопходне за остваривање циљева.
- **Корективне контроле** - осмишљене да коригују нежељене исходе који су се остварили. Пружају начин за одређени повраћај у случају губитака или штете.

Члан 11.

Контроле које се успостављају у Институту за рехабилитацију су повезане са општим циљевима Института. Трошкови за њихово увођење не треба да превазилазе очекивану корист од њиховог увођења.

Информисање и комуникација

Члан 12.

Информисање и комуникација у Институту за рехабилитацију су неопходни за реализацију свих циљева финансијског управљања и контроле.

Руководство Института за рехабилитацију успоставља адекватне информационе системе и битне информације прослеђује одговарајућем кадру. Битне информације руководство мора идентификовати, сачувати и саопштити у форми и у периоду који ће запосленима омогућити да на одговарајући начин обављају своје дужности.

Сви запослени примају јасне поруке од стране руководства Института за рехабилитацију да се контролне одговорности морају озбиљно схватити. Неопходно је да разумеју сопствену улогу у систему финансијског управљања и контроле, као и како њихове појединачне активности утичу на посао других.

Члан 13.

Информисање и комуникација обухватају:

- идентификовање, прикупљање и дистрибуцију, у одговарајућем облику и временском оквиру, поузданих и истинитих информација које омогућавају запосленима да преузму одговорности,
- ефективно комуницирање, хоризонтално и вертикално, на свим хијерархијским нивоима Института,
- изградњу одговарајућег информационог система који омогућава да сви запослени имају јасне и прецизне директиве и инструкције о њиховој улози и одговорностима у вези са финансијским управљањем и контролом,
- коришћење документације и система тока документације који обухвата правила бележења, израде, употребе и архивирања документације,
- документовање свих пословних процеса и трансакција ради израде одговарајућих ревизорских трагова за надгледање (надзор),
- успостављање ефективног, благовременог и поузданог система извештавања, укључујући нивое и рокове за извештавање, врсте извештаја који се подносе руководству и начин извештавања у случају откривања грешака, неправилности, погрешне употребе средстава и информација, превара или недозвољених радњи.

Праћење и процена система

Члан 14.

Праћење и процена система подразумева увођење система за надгледање финансијског управљања и контроле, а спроводи руководство проценом адекватности и ефикасности његовог функционисања.

Разматрањем активности и трансакција Института за рехабилитацију, у циљу процене квалитета рада у одређеном периоду и процене успешности контрола, врши се праћење и процена система. Руководство усмерава активности надзора према систему контрола и остварењу мисије Института.

Праћење и процену система руководство обавља текућим увидом, самопроцењивањем и коришћењем функције интерне ревизије.

III УСПОСТАВЉАЊЕ, ОДРЖАВАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ О СИСТЕМУ ФИНАНСИЈСКОГ УПРАВЉАЊА И КОНТРОЛЕ

Одговорност за финансијско управљање и контролу

Члан 15.

За успостављање, функционисање и редовно ажурирање система финансијског управљања и контроле одговоран је директор Института за рехабилитацију.

Одговорност руководиоца организационих јединица

Члан 16.

Управљачка одговорност је обавеза руководиоца свих нивоа Института за рехабилитацију да све послове обављају законито, поштујући принципе економичности, ефикасности, јавности, као и да за своје поступке и резултате одговарају директору Института за рехабилитацију.

Руководиоци организационих јединица Института за рехабилитацију одговорни су директору Института за активности финансијског управљања и контроле, које успостављају у организационим јединицама којима руководе.

Извештавање о систему финансијског управљања и контроле

Члан 17.

Подношењем одговора на упитник који припрема Централна јединица за хармонизацију, директор Института за рехабилитацију извештава Министарство финансија о адекватности и функционисању успостављеног система финансијског управљања и контроле.

Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контрола Институт за рехабилитацију доставља Министарству финансија до 31. марта текуће године за претходну годину.

IV ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 18.

Надзор над спровођењем овог Правилника обавља директор Института.

Члан 19.

За питања која нису регулисана овим Правилником, непосредно се примењују одредбе законских и подзаконских аката, којима је предметна област уређена.

Члан 20.

Измене и допуне овог Правилника врше се по истом поступку по којем је и донет.

Члан 21.

Овај Правилник ступа на снагу након осам дана од дана објављивања на огласној табли Института за рехабилитацију.

Управни одбор

Председник

Директор. Драгана Милосављевић

М. Драгана